

name nieuwe soorten voor de visserij lopen een gerede kans zwaar te worden uitgeput, bij gebrek aan bestaande regelgeving. Zo werd in Ierland in 1997 de visserij op *Ensis siliqua* (komt ook in Nederland voor, maar in dieper water dan *E. directus*) ontdekt. Binnen een jaar visten 40 (!) schepen op deze soort en zijn alle klassieke tekenen van overbevissing zichtbaar. *E. siliqua* wordt ongeveer 20 jaar oud. Een soort als de Noordkromp wordt nog 10 keer zo oud en is daarmee nog veel vatbaarder voor (over)bevissing. Er is geen enkele wet of regeling in Nederland van toepassing voor de visserij op schelpdieren op dieper water. De visser staat dus volkomen in zijn recht. Helaas dreigen wel natuurwaarden te worden aangetast, nu nog door één visser, straks door een horde collega's uit binnen- en buitenland. Gezien de snelheid waarmee de visserij op *Spisula subtruncata* in de Nederlandse kustzone werd aangepakt, is er in de nu ontstane situatie weinig reden voor natuur-optimisme. Er is één lichtpuntje: het NCP behoort tot de Ecologische Hoofdstructuur van Nederland. Dat schept toch verplichtingen voor ons Ministerie van landbouw, **NATUURBEHEER** en Visserij, zou je zo denken. **MFL**

De Grote Stern in de Nederlandse Waddenzee in 1999

Eric W.M. Stienen

Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek, Postbus 23, 6700 AA Wageningen

De Grote Sterns *Sterna sandvicensis* die vorig jaar nog op Rottumerplaat met 2350 paren broedden (zie vorige nieuwsbrief), hebben in 1998 deze locatie niet opnieuw gebruikt. Nog onduidelijk is, waar deze vogels zijn neergestreken. In ieder geval werd het nabijgelegen Schiermonnikoog niet opnieuw bezet. Op Griend was er wel een toename, met ongeveer 1000 paar ten opzichte van 1998. Alle Grote Sterns in de Waddenzee (7800 paar) zaten het afgelopen broedseizoen dus op Griend. Deze concentratie ging gepaard met een afname van 1500 paar in de Nederlandse Waddenzee.

Gekleurringde meeuwen in België

Jeroen van Waeyenberge & Jan Seys

Instituut voor Natuurbehoud, Kliniekstraat 25, 1070 Brussel

Jeroen.van.waeyenberge@instnat.be

In 1999 werden bij Zeebrugge, België 460 kuikens van Kleine Mantelmeeuwen en 370 kuikens van Zilvermeeuwen gekleurringd, en daarnaast nog respectievelijk 10 en 9 adulte vogels van deze beide soorten. De onderzoekers vragen zich met name af, waar de vogels heen gaan, na het broedseizoen en hoe ze zich dus over de Belgische en omliggende wateren en kusten zullen gaan verspreiden. De lokale populatie groeit en bestond in 1999 uit 500 paar Kleine Mantels en 700 paar Zilvermeeuwen. De vogels broeden op een industrieterrein, dat binnenkort bebouwd gaat worden, dus veranderingen hangen in de lucht....

De gebruikte ringen zijn donkerblauw en meestal aangelegd rond de rechterpoot. Er staan 4 letters op, tot nu toe van AAAA tot AZAZ en van BAAA tot BTAZ. Letters die bij aflezing tot verwarring kunnen leiden (E,I,O en Q) zijn niet gebruikt. Meer informatie over dit én andere kleurringprogramma's kan worden gevonden op internet, op de *website 'European colour-ring Birding'* (<http://www.ping.be/cr-birding/cr-birding.htm>). In België wordt nu hard

gewerkt aan een digitaal formulier, waarop u uw kleuring-waarnemingen direct per internet kunt doorgeven.

VERENIGINGSNIEUWS

Internet sites met relevante informatie voor NZG-leden

Kees Camphuysen

Ankerstraat 20, 1794 BJ Oosterend, Texel.

Informatie over Atlantic Seabirds is opgenomen op een internet pagina, die te vinden is onder: <http://home.planet.nl/~camphuys/AS.html>. Via deze pagina kun je ook andere zaken vinden die betrekking hebben op zeevogel- en zeezoogdieronderzoek vanuit Nederland. Zo worden vanaf heden alle binnenkomende waarnemingen van levend rondzwemmende zeezoogdieren in onze streken, waaronder de bruinvissen en dolfijnen die gezien zijn door de zeetrekwaarnemers, bijgehouden onder: <http://home.planet.nl/~camphuys/Cetacea.html>
Laatste nieuws op dit punt: Maarten Platteeuw maakt melding van enkele Bruinvissen vanaf de zeetrekpost bij Camperduin in september; dat is ERG vroeg, de vraag is natuurlijk hoe de stand van deze soort zich verder zal ontwikkelen langs onze kusten.

Olieslachtoffer-onderzoek

Het seizoen voor de olieslachtoffer tellingen staat weer voor de deur. Een ieder wordt aangespoord zich hier weer als teller voor in te zetten. Instructies over telmethoden vind je op de web-site van Kees Camphuysen: <http://home.planet.nl/~camphuys/Dutch.html>. Zonder computer kun je ook aan info komen en bovendien kun je ingevulde telformulieren kwijt bij: Kees Camphuysen, NZG/NSO, Ankerstraat 20, 1794 BJ Oosterend, Texel.

Er lopen nog verzoeken om alle gevonden duikers te verzamelen voor maagonderzoek. Daarnaast loont het om geringde zeevogels te verzamelen voor een nadere inspectie!

MEDEDELINGEN

Nick van der Ham, onze meest doorgewinterde zeetrekter, is vader geworden!

RECENTE PUBLICATIES

Guido Keijl vertaalde vissengids: een aanrader!

Er ligt een 'nieuwe' Zeevissen-gids in de boekhandel, die handelt over de zeeën van Noord- en West-Europa. In feite is het boek een her-uitgave van de oude bekende Elsevier's Zeevissengids, nu uitgegeven door Schuyt & Co. Het boek is geschreven door de Deense visserijbiologen Muus en Nielsen, maar zeker zo belangrijk zijn de bijzonder fraaie kleuren-tekeningen van Dahlstrøm en Nystrøm. Interessant is, dat Guido Keijl, één van onze NZG leden van het eerste uur, het vertaalwerk heeft verricht. Guido legde hierbij de nodige inventiviteit aan de dag en voorzag ruim 50 soorten van een (nog niet bestaande) Nederlandse naam. De gids geeft naast de gebruikelijke beschrijvingen en verspreidingskaarten ook